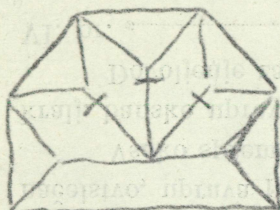

Stolp pred fasado iz 1.1807 (letnica nad linami). Zvona je lopa. Zelo široka ladja s plitvim banjastim obokom. Obok v prezb. je iz 17. stol. Morda iz časa, ko je škof Hren cerkev posvetil.

Prezb. zelo širok - rebra grebenasta

okrožen slavalok.

Nabiralnik za miloščino z letnico MDCXXXXXXX 1=1676?

Vel. oltar zelo lep zlat oltar iz 1. pol. 17. stol. Še precej renesančen. Ali je kaj soroden oltarju pri sv. Mihaelu v Iški vasi?

V kapeli prizidani na južni strani ladje je oltar sv. Antona - ves iz baročnega akanta. Začetek 18. stol. Zelo lep.

Nekoč je imela cerkev raven strop.

Na severni steni ladje smo odkrili freske na njenem zahodnem delu. vidno je: Najprej bordura (navpična)

oker

rdečerjavo

belo

rdečerjavo

zeleno

belo sivo

oker

zeleno

rjavordeče

belo

rjavordeče

okrast patroniran vzorec čez ta pas

Desno od bordure začenja kompozicija: arhitektura jeruzalemskih vrat, kamor se vrača na belem konju kralj Herod. onj eno prednjo nogo lahko dviga, zadnji nogi mu stojita vzporedno. Herod sedi na konju, leva noga v zmerno prišiljenem čevlju mu tiči v strememu; ob pasu ima dolgo, rahlo po turško zakrivljeno sabljo. Čevlji rdeč. zgornja suknja zelena, spodnja, rokavi in ovratnik vijoličnordeči.

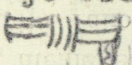
Rdečkast karnat. Z levo roko drži Herod ročaj meča. z desnico pa sega čez prsi nazaj in se rokuje z zadnjim, toda z novim oknom uničenim kraljem. Na glavi ima Herod rdeč koničast turban z belim svitkom. Realističen izraz obraza.

Prizadevanje po plastičnosti. Desno od Heroda plapola pramenasto razcepljen, rdeče zelen praporec. pod nogami Herodovega konja dirja zajček. po tleh rasto rože. Slika je zavzemala vso severno steno, to je ca. 7,80 m. Višina freske je ca. 2 m.

Stil - po realizmu, žanrskih momentih, barvah itd. - zadnja četrt. 15. stol. To da ne še baročno v poznogotškem smislu.

Tla pokrajine so okraستا.

Na fasadi desno (južna stran) sled freske Marije z Detetom. zelo fragmentarno. Vedeločjiv je fragment levo od vhoda. Tu je vse uničil novi zvonik.

Na severni steni zunaj v lepo ornamentiranem okviru (bela vitica na rdeči osnovi) Križanje z Marijo in Janezom Ev. 7. gornja partija uničena. Drugaga dela kot freske v notranjosti? Značilna je risba Janezovih oči. Jezusov prst okoli ledij je na sredi potegnjen počez in pada s koncem na rezušovi levi navzdol. Prevladuje pompejansko rdeča barva. (Janezov plašč, Marijina suknja) in oker. Torej barvno manj bogato kot v ladji. Čas = tretja četrtina 15. stol. povprečna kvaliteta, zelo ~~psk~~ lep pa je okvir.

Za freske na fasadi je težko reči ali pripadajo mojstru, ki je slikal v ladji ali slikarju Križanja na severni zunanji steni. Križanje v detajlih bolj risarsko kot freske v ladji. Pri Herodu so tudi oči bolj realno obdelane.

Nadaljevanje o freskah v ladji:

Pod Herodovim konjem je videti že zadek konja 3. kralja. Za tem je videti pol obraza nekega služabnika. Zaprte oči, lepo modeliran obraz.

Cevc, Zap. XVIII., str. 72-75. - 26. 7. 1956.

Die Kleine Kirche zu Strahomer ist eine Filiale der 'farre Brunnndorf. Es ist dem heil Apostel Jacob geweiht. Diese Kirchen war zwar an sich selbst wenig Bedeutend, nur die ungewöhliche Schallfenster des Thurmes und die Jahreszahlen am Chore ~~xxx~~ scheinen für die Entwicklung des heimischen Kirchenbaues nicht ohne Interesse zu sein. Sie besteht aus einem modern gewölbten Schiffe, dem der Fassade angebauten viereckigen auf Rundbögen ruhenden Thurme, einer etwa im vorigen Jahrhunderte an der Südmauer des Schiffe aufgeführten dem heil. Antonius aus Padua geweihten kleinen Capelle und dem mti acht Seiten des Achteckes geschlossenen Chore. Dieser hat drei hohe rundbogige, beiderseits abgeschrägte

Fenster mit sehr geneigtem Ablauf und gratiges Spitzbogengewölbe, dessen Werten die Rippen eines gotischen Rhombengewölbes nachahmen. Ob der Chor später oder zugleich mit dem Schiffe aufgebaut wurde ist nicht zu entscheiden, doch stammt er offenbar aus der Übergangszeit der Gothik in die Renaissance. Auf jeder der drei Aussenwände ist mit rother Farbe eine römische Jahreszahl aufgemalt und zwar: MDC +++++ III, MDC+++++ und DC. Nur die erste ist ganz erhalten, die beiden anderen sind theilweise übertüncht. Die Zahl ist 1653 zu lesen oder 1659. Da ähnliche Chöre mit Wölbengewölben mehrmals vorkommen, kann man nach diesem ihr Alter wenigstens beiläufig beurtheilen (Valvasor VIII.751)

Die meisten Kirchen Krain, mögen sie auch aus der Zeit der Gothik herkommen, haben in der Glockenstube nach der Art der romanischen einfachgekuppelten hohe, aber verhältnissmässig enge Schalllöcher, deren Rundbögen auf einem viereckigen, zuweilen abgefassten Pfeiler ruhen. Die Bögen nehmen gewöhnlich nur ein Drittel oder ein Viertel der Mauerdicke in Anspruch, und stehen an der äussern Mauerfläche, der übrige Theil wird von einer Entlastungsurte getragen. Auch hier ist's so, nur dass die Pfeiler und die Bögen aus Werkstein bestehen, die letzteren mit deutlichen Schlusssteinen und Anlaufskämpfern versehen sind und in der Mitte durch eine runde (nach oben verjüngte, mit einem dorischem Capital bekrönte) ebenfalls steinerne Säule unterstützt werden.

MDZK: št.21,1.1895, str. 51: Notizen, von Ornologar.

(0.0830.) M.F.

In der Kirche zu Strahomer, sind sechs römische Inschriftsteine eingemauert. Die Kircheneinrichtung ist ohne Bedeutung. Der hölzerne Hoch - Altar ist barock reich geschnitzt, mit vielen Statuen versehen und werth erhalten zu werden. Merkwürdig ist, dass der heil. Jacobus eine Bürgelkrone auf dem Haupte hat. Vor dem Triumphbogen steht an der Evangelienseite eine sehr alte 1.06m hohe steinerne Staue des heil. Jacob mit Pilgerhut und Stab, jedenfalls noch der Gothik angehörend. Sie soll früher auf dem Hoch Altare gestanden haben.

MDZK: št.21,1.1895, str.51,: Notizen. von Ornologar.

M.F.

STRAHOMER pri Tomišlju - p.c.sv. "akoba.

C. je bil posvečena l.1495.(podatek iz škof.arniva v Ljubljani)

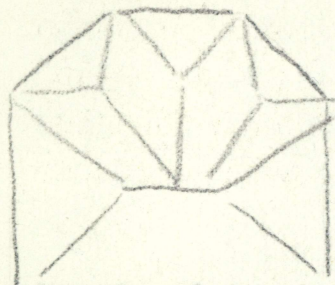
Zg.Danica, l.1885, str. 292.

V južni steni ladje zunaj se vidi prvotna višina stene do nekoliko nad novejšo okno. Desno odtod ostanek slikarije, rudeča, svetlozelena in rumena barva. Na fasadi pod zvonikom je ostanek slikarije. Na desni od vrat odlomek stoječe M.B. z detetom, rumena rudeča in lila barva.

Levo od vrat odlomek s paralelnimi gubami. Lasje kot pri sv. Janezu v Bohinju. Prezbitarij gotski tristrano zaključen. Vzhodno okno staro.

Priljubljeni zidec nad sev. oknom letnica MDC+++++III

Prezbitarij znotraj po gotškem načinu z mrežo ven štrlečih robov posnema zaključni del zvezdastega oboka 17. stol.

Lep novo poslikan zlati oltar iz sr. 17. stol. Na sev. steni na obeh straneh okna. Ostanek freske Pohod 3 kraljev. V oglu širok blede mavričast mrežasto patroniran rob. Nato vrata v Jeruzalem, po oboku vrh uničen.

Nato tla s stiliziranimi oblaki, kjer se vidita dve bolj viseči kakor stoječi konjski nogi. Nato bežeč zajec, za njim

dve drugi konjski nogi. Na konju jezdec z zakrivljeno sabljo, obrača se nazaj in sega v roke zadnjemu kralju. Pod rokami se iz ozadja prikazuje frontalna velika boljšeče gledajoča glava. Pod rokama se prekrivata zadnja. Desno od okna odlomek drugega konjenika in skakajoče poganjajoč se pes. Herod ima koničasto rudečo kapo in bel debel rob podoben torbami.

Barvno blede toda le živahnejše od Iške vasi.

Ozadje umazano rumeno. Barve: blede rudeče, rumeno, blede zelena in bela. Močne konture.

Obdelava obrazov bolj dosledno plastična, kakor v Iški vasi

Str. oltar kmečko igračkasto bogat z volutami, akantovimi viticami in širokim jermenjem iz prvih desetl. 18. stol.

Strahomer--"p.c.sv. Jakoba

6.

Po kolorističnem razpoloženju najbližji Volč^{ab}~~ina~~ pri Poljanah.

Tehnika pravi fresko.

Stilizacija konj in živali zelo primitivno.

Tloris ladje je pribl.kvadrat 12x10 korakov (12 dolgo)

Stele, XIII A 422.5.1958, str.46-47

Popis cerkve, skica tlorisa.

M.Zois, zap.št.22,18.4.1915

Strahomer pri Tomiščlju - rimski kamni

1.

Poleg vrat(cerkve) pod kropilnim kamnom rimski kamen vzidan.

5 rimskih kamnov med njimi eden z D.M.

VRSINVS.....

M.Zois, zap.št.22,18.4.1915